
Nota de premsa

1r Baròmetre Càncer i Treball a Espanya
2n Baròmetre Càncer i Treball a Catalunya

Un 45% de les persones diagnosticades de càncer no ha fet un retorn progressiu a la feina, tot i que la majoria els hagués agradat fer-ho

- Un 64% de les persones treballadores veu necessari un protocol per gestionar l'impacte del càncer en el treball.
- Un 11% de les persones afectades ha hagut de canviar de feina per la seva situació de salut.
- En el 2n Baròmetre Càncer i Treball de Catalunya s'aprecia una evolució favorable d'alguns indicadors respecte a la primera edició de 2022.
- La FECEC demana garantir el retorn progressiu per els treballadors que pateixen un càncer i recomana que les empreses adoptin un protocol per gestionar l'impacte del càncer a l'organització.

Barcelona, 9 d'octubre de 2024 - Un 45% de les persones diagnosticades de càncer no ha fet un retorn progressiu al seu lloc de feina un cop finalitzat el seu tractament tot i que a la majoria els hagués agradat poder fer-lo. Aquells que han fet un retorn progressiu ho consideren positiu.

Aquestes són algunes de les conclusions del **1r Baròmetre Càncer i Treball a Espanya**, impulsat per la **Federació Catalana d'Entitats contra el Càncer (FECEC)** amb l'objectiu de crear una eina de mesura i gestió d'indicadors de salut laboral i identificar potencialitats i frens per una adequada conciliació laboral per a persones amb càncer a les empreses. Més de **2.000 persones treballadores d'entre 16 i 65 anys** residents a Espanya han participat en aquest estudi elaborat per l'**agència de sociologia GAPS**. D'aquestes, un 12% tenen o han tingut càncer i un 56% han compartit feina amb una persona malalta de càncer. Aquest estudi i el 2n Baròmetre Càncer i Treball a Catalunya s'han presentat aquest matí al Col·legi de Periodistes de Catalunya a Barcelona. L'acte ha comptat amb la intervenció de la **presidenta de la FECEC, Maria Assumpció Vilà**, la **gerent de la Federació, Clara Rosàs**, i el **director de l'agència de sociologia GAPS, Oriol Molas**.

És necessari més i millor suport per part de les empreses

El **64%** de les persones treballadores enquestades opina que l'empresa ha d'adoptar un protocol per gestionar l'impacte del càncer a la feina. A més, el 76% demana que les organitzacions s'impliquin més en la divulgació del càncer en l'entorn laboral.

Pel que fa al suport en l'àmbit laboral, les **persones diagnosticades de càncer perceben que** aquest recau principalment en els companys i companyes, i en el cap immediat. En aquest sentit, el 48% dels enquestats afirma que l'empresa no ha buscat un substitut per a la persona amb càncer durant la seva baixa laboral. Així, el 31% opina que l'empresa no dona prou suport a les persones treballadores que pateixen la malaltia.

El treball és un element important per les persones diagnosticades

Entre les persones enquestades i diagnosticades de la malaltia, el **67% afirma que treballar és important** i que la feina és un dels aspectes que dona sentit a la seva vida. Aquest percentatge és 12 punts superior respecte a les persones no diagnosticades que opinen sobre aquesta mateixa qüestió.

Quant a la **reincorporació laboral després del càncer**, el 66% afirma que va tornar al seu lloc de treball i un **11% va canviar de tipus feina per situació salut**. Cal dir, però, que en la immensa majoria de casos es van haver de fer canvis com ara combinar feina presencial i telemàtica, adaptant físicament l'espai de treball, amb una reducció d'horari, etc.

L'estigma del càncer a la feina té marge de millora

Sobre l'estigma del càncer a la feina, el 35% de les persones treballadores enquestades dubta que les persones amb càncer **tinguin les mateixes oportunitats de creixement professional** que la resta. El 66% dels treballadors que a dia d'avui tenen càncer se sent vulnerable en el seu lloc de feina.

Malgrat no tenir-ne l'obligació, les persones treballadores fan saber majoritàriament al seu entorn laboral que han estat diagnosticades de càncer i **el 12% dels afectats no comunica que pateix la malaltia**.

La tendència és que cada vegada s'expliqui més. De les persones treballadores que comparteix el diagnòstic a la feina, el **12% opina que el tracte rebut és més distant per part de l'entorn laboral.**

2n Baròmetre Càncer i Treball a Catalunya

La FECEC Junts contra el Càncer va publicar l'any 2022 el 1r Baròmetre Càncer i Treball. Aquesta segona edició aporta uns resultats similars a l'edició a Espanya i mostra estabilitat en l'evolució dels indicadors en aquest període de 2 anys. En general, sembla que els **diversos** indicadors han millorat lleugerament.

El 40% de les persones diagnosticades enquestades afirmen que no ha pogut fer un retorn progressiu a la feina després del tractament. Respecte a l'estudi de 2022, enguany s'esmenten més els motius econòmics com a raó per continuar treballant.

Pel que fa a l'estigma del càncer a la feina, la situació es comparteix en xifres similars a fa dos anys amb els companys i responsables, però es redueix del 27 al 19% el percentatge de persones amb càncer que opina que el tracte del seu entorn laboral ha estat més distant.

Ara, la sensació és que **l'empresa dona més suport a les persones treballadores amb càncer** (65% enfront al 53% de fa dos anys) i s'ha reduït del 42 al 31% aquells que opinen que l'empresa no informa sobre l'impacte del càncer a la seva feina.

Malgrat tot, encara són el 74% (similar a fa dos anys) aquells treballadors que demanen més **divulgació** i informació sobre càncer a l'empresa. **Per últim, el 77% dels treballadors reclama un protocol per gestionar l'impacte del càncer a la feina.**

Amb les dades presentades, **la presidenta de la FECEC Junts contra el Càncer, Maria Assumpció Vilà**, ha afirmat que "es demostra que **els problemes que es presenten són estructurals**. Encara queda molt per fer per garantir que tots els treballadors puguin fer un retorn progressiu a la feina". En aquest sentit, la FECEC Junts contra el Càncer demana impulsar **una reforma legislativa que garanteixi una millor protecció sociolaboral de les persones amb càncer**; recomana que els **convenis col·lectius** incloguin clàusules per aquesta reincorporació progressiva a la feina; així com **un protocol de gestió de l'impacte del càncer** a les organitzacions.

Així mateix, la FECEC ha volgut parlar sobre la mesura proposada la setmana passada per la ministra de Inclusió, Seguridad Social y Migraciones de España, Elma Saiz,

sobre la baixa laboral flexible. La **gerent de la FECEC, Clara Rosàs**, ha declarat que l'entitat "a falta de concreció, considerem positiu que s'obri un debat d'aquestes

característiques perquè es reconeix implícitament que el sistema actual de baixes laborals és ineficient per donar resposta a les necessitats de les persones amb càncer". La FECEC trobaria positiu aquesta futura normativa sempre i quan estigui subjecte a la supervisió mèdica, a la voluntarietat de la persona treballadora, no atempti contra els seus drets laborals i permeti millorar la productivitat de les empreses.

Sobre el paper de les empreses, **Rosàs** ha assegurat que "és necessari que les empreses **desenvolupin aquests protocols de gestió per acompanyar els treballadors afectats** i minimitzar l'impacte en la resta de l'organització". Rosàs ha afirmat que aquesta eina també pot ajudar a millorar la divulgació i informació sobre la malaltia a l'entorn laboral, i que calen més sinergies entre empreses i entitats. En aquest sentit, la FECEC es posa a disposició de les empreses per ajudar-les en aquest procés.

Nota tècnica sobre l'estudi:

El 1r Baròmetre Càncer i Treball a Espanya ha estat elaborat per GAPS. S'han realitzat un total de 2.004 enquestes a una mostra representativa de la població activa resident a Espanya. D'aquestes, 1.002 es corresponen a la mostra del 2n Baròmetre Càncer i Treball a Catalunya que s'han incorporat de manera ponderada. El conjunt d'enquestes inclou una submostra de l'12% de persones diagnosticades de càncer. La recollida de dades s'ha realitzat entre el 17 i el 31 de gener de 2024. El marge d'error global és de $\pm 2,24\%$ pel 1r Baròmetre Càncer i Treball a Espanya i de $\pm 3,16\%$ pel 2n Baròmetre de Càncer i Treball a Catalunya, amb un interval de confiança del 95,5% i el supòsit de màxima indeterminació, on $p=q=50$ i $k=2$.

Aquests baròmetres han comptat amb el suport de la Diputació de Barcelona, Fundació la Caixa, Novartis i el Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya.

Sobre la FECEC - Junts contra el Càncer

La Federació Catalana d'Entitats contra el Càncer (FECEC) és una entitat que agrupa 16 organitzacions que treballen per millorar la qualitat de vida de les persones amb càncer i de les seves famílies. Es va constituir el 2001 i va néixer amb la vocació d'integrar els esforços en la lluita contra les malalties oncològiques a Catalunya. La FECEC Junts contra el Càncer és cens d'informació i dona servei a les entitats

federades, a la vegada que fomenta el voluntariat en l'àmbit oncològic, desenvolupa programes en les àrees de divulgació i prevenció, supervivents i recerca psicosocial.

Formen part d'aquesta entitat les següents organitzacions a Catalunya: AFANOC, Associació Catalana d'Ostomitzats de Catalunya, Associació Fènix Solsonès, Oncolliga Lleida, Fundació Amics Joan Petit, Fundació Josep Carreras, Fundació Enriqueta Villavecchia, Fundació Roses contra el càncer, Fundació Oncolliga Girona, Fundació Oncolliga (Barcelona), Fundació Oncovallès, Grup Iris, Fundació Kàlida, Vilassar de Dalt contra el càncer, Osona contra el càncer i la Lliga contra el càncer de Tarragona i Terres de l'Ebre.

Contacte amb els mitjans: (Maite Fernández) 639 55 34 40/
comunicacio@juntscontraelcancer.cat
www.juntscontraelcancer.cat